

Niniejszy egzemplarz kosztuje 11 mk. poza Poznaniem 30° zwyżki.

WARUNKI PREDPŁATY
„POKRAKA” wydawana
będzie co piątek i kosztuje
kwartalnie w urzędach
pocztowych 150 marek,
pod przepaską 186 marek,
w Ameryce 2 dolary.

Pojedynczy egzemplarz
POKRAKI” 11 marek.

Pokraka

OGŁOSZENIA:
Cena ogłoszeń: wiersz
nonparelony jednołamowy
10 mk. Reklamy 50 mk.
Przedpłatę przyjm. księ-
garnie, kolporty i Ajentury
Właściciel i redaktor

Tomasz
Dołęga-Lewandowski
Adminftr. Chwaliszewo
nr 69 w Poznaniu.

Satyra prawdę mówi, Ełdów się wyrzeka, Wielbi urząd, czei króla. Lecz sądzi człowieka.

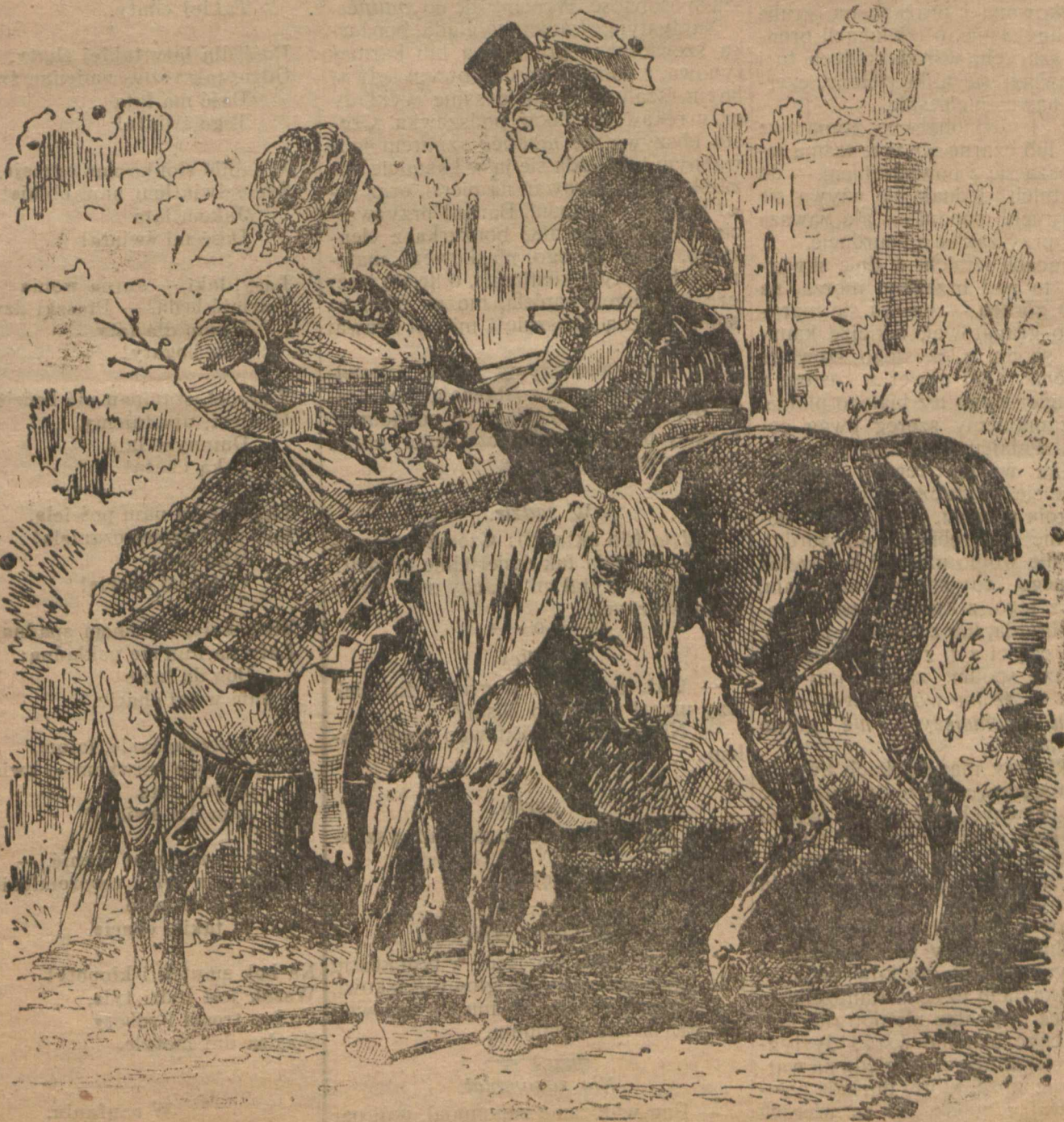
Swój do swego

Nr. 9

Poznań, Lwów, Kraków, Warszawa, Wilno, Chicago III.

Rok XXVI

Rok 1921

Samborowska: Jak tam u sąsiadki wygląda w polu?

Grębanino: Co prawda ziemi dali, zapomnieli tylko wydzielić mi robotników. — Ja tam nie myślę, łapów sobie urobić dla socjałów.

Dystynkcja w ubraniu ! zachowania się mężczyzny.

*Socco (marynarka — matinée —
płaszcz — paltoty.)*

Marynarka bywa jedno i dwurzędna — a jako ubranie najmniej ceremonialne — pozwala mężczyźnie na najrozmaitsze odmiany kroju, barw i t. d.

Tylko jedno na wstępie zaznaczyć wypada: mężczyzna dystygowany nie nosi nigdy marynarki w godzinach popołudniowych. Jest to kostjum „*sans facon*” stosowny do domu, w podróży, w biurze, na wycieczkach i wreszcie na ranne przechadzki po mieście.

Materiałów na marynarki używa się miliony — ostatnimi czasy weszły w modę kratkowane i prążkowane grube materiały angielskie, o odcinkach brązowych i szarych, wśród których tu i owdzie zjawiają się nitki zielone, czerwone, ba, nawet niebieskie.

Również i jednobarwne granatowe marynarki lub czarne obszyte taśmą jedwabną noszą się z powodzeniem — do tych ostatnich jednak nie używa się nigdy czarnych spodni — ale zawsze „*fantaisie*” przy żakiecie i surducie.

W miesiącach letnich, w dnie skwarne — czy to nad brzegiem morza, na wsi, czy w górach — używa się marynarki jasno granatowej, takież kamizelki oraz spodni z czystego szwiotu białego *crème*, albo nawet z gustem z grubego angielskiego też białego płótna.

Zanim zamkniemy szereg uwag codziennych, dodajemy jeszcze jedną uwagę bardzo ważną, regułę, przeciw której wiele się wykacza. A więc: przy żadnym zgola ubraniu, przw którym nosimy spodnie z odrębnego, niż surdut, materiału, nie wolno używać kamizelki z tego samego co spodnie materiału, lecz tylko z tego, z którego jest wierzchnia część ubrania, lub z zupełnie innego, niż te obie części z t. zw. *fantaisie*. Co się zaś tyczy spodni zasada jest niewzruszenie ta, że nie wolno nigdy używać spodni ciemniejszych niż górna część ubrania.

Kamizelki przw marynarkach bywają dwu i jednorzędowe. Można też używać kamizelki barwnych. W Anglii bardzo modne są kamizelki dwurzędne do noszenia na dwie strony. Są one wyrabiane z materiałów specjalnie w tym celu fabrykowanych, tak, że każda strona ma inną barwę i za prawą uchodźcie może. Naturalnie, że przy takich kamizelkach używać należy guzików wkładanych przy każdym użyciu. Kamizelki te jednakże acz oryginalne nie potrafiły sobie wywalczyć uznanie wśród dystygowanych eleganłów ze względu na wątpliwą przyjemność, której doznaje człowiek, używając podszewki za wierzchnie ubrania i odwrotnie.

Również i kamizelki skórzane nie potrafiły sobie wywalczyć uznania szer-

szego i znoszone są tylko przy kostjumach sportowych.

„Pozostaje nam obecnie jeszcze ostatni domowy strój męzki *matinée-bonżurka*. Jest to kostjum, do wyłącznie domowego użytku, na wczesne ranne godziny. Można w nim przyjmować najbliższych przyjaciół, dostawców i wierzycieli, jeśli się ma i takich.

Szlafroka męzyczna dystygowany nie używa nigdy — nawet jeśli jest żonaty — wówczas jeszcze surowiej jest mu to zakazane ze względu na surowe prawa elegancji, które dla męża są bezwzględniejszą koniecznością niż dla kawalera.

Ale tu wkraczamy w dziedzinę, na której obgadanie w dalszym ciągu tych pogadań będzie lepsze i odpowiedniejsza sposobność. Wróćmy się do *matinée*.

Najdystygowanej wygląda bonżurka szwiotowa, granatowa lub karmarynowa, z kołnierzem fularowym jedwabnym, szalowym, takie same wykłady przy rękawach, takież podszewka. Często obszywa się *matinée* sznurem jedwabnym i nakłada się ją w kształcie huzarskich szamerowań na piersi, oraz jako lampas do spodni. Bardzo przyzwoicie wygląda również bonżurka z cienkiego, sławuckiego, piaskowego materiału. Przy tym kostjumie, o ile się jeszcze jest przed kąpielą, można mieć na sobie nocną koszulę i miękki krawat *matelot*.

Na tem zakończymy nasze dziesięczone gwarzenie — pozostawiając sobie jako temat do późniejszych pogadań sprawy paltotów, płaszczy, futer, ubrań sportowych i t. d.

W sądzie.

Sędzia (do aktorki): Czemże więc oskarżony pania tak śmiertelnie obraził?

Aktorka: Pytał mi się, czy moje łydki są prawdziwe.

—o—

Na ulicy.

— Cóż to — pan w grubej żałobie?
Czy umarł panu kto bliski?

— Nie... tylko niedawno owdowiałem...

W parku.

On. A potem w nocy, gdy już wszyscy śpią...

Ona. To i ja śpię!...

Między kabaretnicami.

I. kabaretnica: No, jeżeli w tym kostjumiem pazia nie zawróce głowy Kaśkowi.

II. kabareciarka. To mu ją napewno zawrócisz bez kostjumu.

—o—

Nie zapomniat.

— Pan widocznie zapomniat, mój panie, że ja mam męża!

— Broń Boże! Dopiero co z nim rozmawiałem!

Do laty w Warszawie.

Na bok smutek i kłopoty.

Wszak jest ludzi tyle,

Co bez troski i roboty

Spędza dni motyle!

Nie potrzeba dla nas chaty!

Bo i tak z nas będą laty.

I cóż lacie

Jest po chacie?

Wszak świat wielki i szeroki

— Pałac piękny, a wysoki! —

Dość dla laty

Takiej chaty!

Dni w nim płyną szybko, — gwarnie,

Zimą chłodno, — latem skwarnie!

Dość dla laty

Takiej chaty.

Dość dla laty takiej chaty,

Gdzie tak różne, zmienne światy!

Dość ma lata

Tego świata!

We dnie słońko nas ogrzeje,

Życie światłem nam obleje!

Jakem lata

Dość mi świata!

Lasy, łąki — swoją wonią

Karmié będą. — Ptaszki dzwonia

Hymn dla laty

Tak bogaty!

Z źródeł, szampan pié będziemy;

Upojeni, upadniemy.

Dumnym lata

Taką chatą!

Latem łąka nam pościela,

Sny nam życie rozaniela!

Miło lacie

W takiej chacie!

Zimą śniegi puchem spadną,

Łaty na, nim się pokładną:

Bóg da lacie

Śnić w tej chacie.

Tak upłynie życie, latom,

Jak polnym trawkom — kwiatom!

Jakem lata

Jam dla świata!

Łata może świat ocenié, —

Świat mu życie rozpromienié!

Dobrze lacie

W takiej chacie.

Na bok smutek i kłopoty!

Wszak jest ludzi tyle,

Co bez troski i roboty

Spędza dni motyle.

Bak.

W zaufaniu.

Jakto: Porzucił cié nie ci nie dawszy?

— Owszem — dał mi parę razy w pape!

Gawęda stróża Bartłomieja.

Rozmnożyło się ogromnie dużo dentystów i dentystek, a jako każdy potrzebuje żyć, to najszcześliwszym u nas człowiekiem jest ten, który albo ma wszystkie zdrowe zęby, lub też stracił je do jednego. Bolały mnie dwa zęby, więc poszedłem do dentysty Świderkiewiczza. Ten spojrzął mi w gębę, schwytał się za głowę i powiada, że nigdy jeszcze podobnych okropności nie widział. Mówi, że w moich ustach panuje straszna zaraza, że trzeba zawiadomić o tem władzę lekarską i że do rozsądzenia zepsutych zębów wyjdzie przynajmniej pięć beczek dynamitu. Padziękowałem za przestrożę i poszedłem do dentystki mademoisell Pulardzińskiej prościutko z Berlina. Ta pani przyjęła mnie serdecznie, włożyła w moją ustną jamę rękę ze świecią, obeszła wszystko uważnie dokolusieńską i zażądała trzy-sta pięćdziesiąt marków za delikatne zglądzenie z tego świata moich dwóch zębów. Przytem kazała mi przychodzić przez trzy tygodnie codziennie na jeden kwadrans. Dałem drapakę i poszedłem do trzeciego dentysty. Ten nie wiele się bawił, tylko zaczął mi wymyślać od ostatnich galganów, krzyczał, że jestem człowiekiem zgubionym i że unieszczęśliwiłem żonę i dzieci. Obiecał, że zaprowadzi mnie do aparatu Roentgena, a potem zapakuje na trzy miesiące do szpitala. Odpowiedziałem: jak rak świśnie. A że zęby boleć nie przestawały, wyprosiłem sobie u mego pana urlop i pojechałem do Pamiątkowa, gdzie siedzi kowal ogromnie chciwy na wyrwanie zębów po 50 fenygów za sztukę i jeszcze zęb gościowi zwraca. Ten ci Madrała po przewisku, przewalił mnie na ziemię, kowalczykom przykazał, aby trzymali mnie mocno za uszy, ukłakił na moich piersiach i jak się nadał, tak mi zęb obcęgami wyrwał nie tylko z korzeniami, ale nawet ze szczęką. To przynajmniej rozumiem. Teraz wszystko mnie boli oprócz jedynie zębów. A to bałamucenie miejskich wytwizębów nie wiele warte.

—o—

Wino tajemnicą.

Pytał ktoś Lejbusia żydka,
Czemu Rzeka taka płytka?
Na to Lejbuś: — Mówiąc ściśle,
Wciąż mniej wody będzie w Wiśle
I z żegluga będą kramy:
Coraz więcej winiarń mamy,
Więc rozumiesz pan te hece,
Czemu niema wody w rzece?

—o—

Wszystko jedno.

— Gdzie stale przebywa brat pański?
— On mieszka we Frankfurcie nad tyfusem.
— Co pan pleciesz? Chyba nad Odrą?
— Niemasz się pan co irytować. Tyfus czy odra, zawsze będą choroby.

Fantazja wiosny.

Milezała długo moja pieśń,
Rdzewiały struny lutni,
Ach — bo trubadur prawy jest,
Jako ptaszkanie smutni...

* * *

Wśród chmurnych dni, w posępnej mgle
Nie umie śpiewać zgoła,
Tylko złoty słońca blask
Do życia go powoła.

* * *

Na słońce przeto czekam wciąż
W tęsknocie srogiej ducha...
Lecz cóż?... Na dworze ślota, śnieg,
I deszcz, i zawierucha...

* * *

I był bym może do dziś dnia
W letargu drzemał pieśni —
Ale fiołków świeżych woń
Zbudziła mnie do pieśni...

* * *

Rzuciło mi je dziewcze me
Z twarzyczką hożej wiosny...
No i popłynął z serca hymn,
Jak ptaszak śpiew radosny...

* * *

Chwyciłem płaszcz; pielgrzymi kij
Ująłem w rękę drzącą.
I z miasta-m pobiegł w przestwór łąk,
Gdzie ludzie snów nie mąca...

* * *

A choć w kałuży stopy brną,
(Dziurawe miałem pięty),
Ja, z całej siły tężąc piersi,
Śpiewałem, jak najęty.

* * *

„Niech żyje miłość, cudny kwiat!...
Niech żyje wiosna złota!...
Niechaj osłodzi dźwięczną pieśń
Posępny mnok żywota!...“

W tem — patrzę: ktoś, jak gdyby mgła,
Ucieka w dal po łące...
I zdobia ślady drobnych stóp
Fiołki woniejące...

Cheć gonić — widno zwraca twarz,
I woła na mnie zdala:
„Precz! śpiew twój tak mi razi słuch,
Jak ciężki młot kowala...“

* * *

Jam wiosna!... Leez przyrzekał ci,
Że mię nie ujrzyz wczesniej,
Aż mię przestanie wieszczów ród
Niesławić w swojej pieśni!...“

* * *

I pierzchła w dal... Jam został sam...
Deszcz lunął z wysokości...
A ja dziś oto katar mam,
I rwą mię wszystkie kości...

Kazysz.

W sadzie.

Sędzia: Czy tej kradzieży sam dokonałeś?
Złodziej: Nie sam — panie sędzio — przy łaskawym współudziale kilku kolegów.

Analiza pewnej piękności.

Dystynkcja, wdzięk, powaby
I jedwab aż szeleści...
Świat twierdzi: — To królowa,
I klejnot wszak niewieści!

Usłyszał to filozof
I zrobił nam siupryżę:
Rozebrał do cna piękność,
Przedsięwziął analizę.

Więc „stracił“ jej jedwabie,
Koronki i gipiury,
Brylanty na bok cisnął,
Ozdobne kرافيury.

I samą treść ułożył
Na badań swoich szali...
— Opinji wy rzeczniczy,
Jakżeście wszyscy mali!

Po za czerwonym strojem
Nic w damie nie ma zgoła! —
Filozof głową kręci
I bada dookoła...

Miał serca — ciemna przepaść,
Inteligencja — vacat,
Gdzie dusza być powinna —
Hieroglificzny plakat.

Uśmiechy zamiast uczuć,
Czcze także i jałowe...
Bezmyślność wszak przepelnia
Klasycznie piękna głowę!

Skończona analiza,
To czasu tylko strata...
Bez pięknych legł osłonek
Manekin, na kształt grata...

Przedmowa.

Rozławiona Iza Izami...
Pieprzonym pieprzem dziś pieprzą:
Z nami, ludźmi, vis a vis.
Sąsiadują i wieprze...

Pieśń.

Na bagnisku, za siołem,
Gdzie z czystością rozłaka,
Zadumany leżał wieprzak,
Wszedł w kałuże i chrząka.

I położył się w cieczy,
Bo wygodnie mu w bagnie.
— Idź mi przepędź wiepszaka! —
Tak gospodarz rzekł Jagnie.

Poszło dziewczę z orężem,
Spoządzonym z patyka:
To po plecach go grzmoci,
To mu patyk w nos wtyka.

Wieprzak chrząknie: — Leść z bagna,
A to dzikie herezje!
Nie chce! Czuje natchnienie,
Tworzyć będą poezje!
Jagna jeno splunęła:
— To ci siła siarczysta!
I odeszła. — Niech że go,
A to ci modernista!

Rozmowa dwóch mądrych.

Firus: Sprzykrzyło mi się życie.

Pokraka: To idź wieczorem na Złodziejówkę.

Firus: Wiesz co, odkryłem znakomitego doktora w osobie mojej żony — jeden jej pocałunek a ból głowy ustaje.

Pokraka: Ależ to cudowny lekarz! to powiedz mi, mój drogi, w jakich godzinach przyjmuje?

Firus: Cóż to dziś takiś zgryziony?

Pokraka: Ach! bo djabli nadali, gdzie się zapodziali nożyczki i nie zdążę na czas z najświeższymi telegramami.

Firus: Jak to począć, ażeby będąc księdzem, nie potrzeba cudzych kątów wymiatać?

Pokraka: Znieść celibat. Bóg stworzył mężczyznę i kobietę na to, ażeby żyli i rozwijali się jak np. cała wegetacja.

Firus: Podobno twój syn został dyrektorem banku?

Pokraka: Cóż robić, w każdej rodzinie musi być syn marnotrawny.

Firus: Wiesz, ciasne buty są dziś do brodziejstwem.

Pokraka: Cooo?

Firus: Człowiek przy nich o wszystkich nieszczęściach zapomina.

Firus: Czy aby jesteś przygotowany do stanu małżeńskiego?

Pokraka: Najzupełniej, mam już łamanie w kościach, włosy mi się przerzadziły, brak mi krwi i mam pięćdziesiąt tysięcy marek długów.

Firus: Powiedz mi, czem się różni telefon od telegrafu?

Pokraka: Tem, że przez telefon mówi się, a przez telegraf pisze.

Firus: No, to ja od dziś wszystkie moje weksle będę wystawiał przez telefon.

Firus: Co wypada robić, aby być dobrym urzędnikiem?

Pokraka: Położyć się spać w domu.

Firus: Gdzie jest sprawiedliwość i miłość bliźniego?

Pokraka: W piekle.

Firus: A gdzie znadują się uczciwi ludzie?

Pokraka: W Polsce.

Firus: Jaka jest różnica pomiędzy księdzem a szewcem?

Pokraka: Jeden i drugi ściska klientele.

Firus: Złodzieje! Złodzieje! Złod..

Pokraka (przerywa): Co, czyś postradał zmysły?

Firus: Nie, chciałem ci tylko powiedzieć, że w Polsce mamy $\frac{3}{4}$ ludzi złodziei i wyzyskiwaczy — a zaledwie $\frac{1}{4}$ ludzi uczciwych.

Pokraka: Aaacha, Taak! Demokratyczno-ludowa Polska, wydała tak cudne kwiaty? Pomaluczku — a i ci sami będą i bolszewikami.

Firus: A może cywilizują się na arystokratów i inteligencję?

Pokraka: To co na śmietniku się wyjęło, zawsze cuchnąć będzie.

To i owo.

Prezes p. English z Banku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, będąc zaczepiony o to, że za cudze fundusze wykupił kilka gazet-drukarń w celu urabiania polityki, tłumaczył się tem, że Bank zakupił kilka wydawnictw nie dla polityki, lecz tylko dla zysków. Otóż podług nas, dziś gazety zysków nie oddawają, gdyż wydawcy obecnie są zadowoleni, jak mogą koniec z końcem związać. Książd Adamski zaś powinien zająć się kościołem i brewiarzem, a politykę i operacje finansowe pozostawić ludziom świeckim, którzy mają rodziny do wychowania. Urabianie polityki za obce pieniądze krajowi zysków nie przyniosą, — natomiast budowa fabryk i warsztatów przy rzekach i rzeczkach, przynieść muszą znaczne zyski tak dla rodzin jak i dla państwa, zwłaszcza, że surowca mamy wszędzie pod dostatkiem. Klerikalizm mając swój organ „Szwarcweissera“ czyli Przewodnika katolickiego, oraz Dziennik Poznański, powinny aż nadto wystarczyć, gdyż Polscy bronie tylko mogą ludzie odważni — a nie tak, jak księża sobie postąpili w czasie najścia bolszewiji, uciekając pod fartuszki kobiet w Wielkopolsce. Kler umie doradzać wtenczas jak w Ojczyźnie spokój — ale jak tylko poczuje swąd w powietrzu, daje drapakę w bezpieczne miejsce, pozostawiając obronę kraju tem, co wierzą w piekło i djabłów. Był raj, który wydawał głupich, ale dziś

skończyło się ogłupianie, gdyż praktyka i prawdziwa oświata wyparły bigoterję.

* * *

— Pan Czmychalski, znany powszechnie i dobrze reputowany lowczy kieszonkowy, wyjechał w tych dniach do Niemiec, w celu przywłaszczenia sobie najświeższych wynalazków w tym rzemiośle, oraz tego co po drodze w ręce popadnie.

* * *

— Jeden z badaczy starożytności Warszawy, w uczonej rozprawie mającej wkrótce ukazać się w druku, wywodzi nazwę placu Tłomackiego, od kantoru tłomaczeń.

* * *

— W czasie ostatniego deszczu zauważyliśmy, że z wielu domów woda leciała; — to nam nasunęło myśl bardzo praktyczną, żeby właściciele domów zatrzymywali wodę na dachu, a następnie za pomocą rur używali jej do polewania ulic.

* * *

— Jak wiadomo słońce wstąpiło w znak barana; — cieszymy się, że narazie światło i między baranami zabłysło.

* * *

— W jednym państwie, był przedstawiony projekt, na ustanowienie podatku, — od głupoty i lenistwa, jako od przedmiotów zbytkowych. — Po gorących i długich rozprawach, wniosek został odrzuconym większością głosów, z przyczyny, że to co się projektującemu podobalo nazwać przedmiotami zbytku, uznano za przedmioty konieczne potrzebne do życia.

* * *

— Miesiąc maj w roku bieżącym ma dni 31, zaś w roku przyszłym będzie miał także 31 dni.

— Wczoraj na środku ulicy N. usiadł wróbel „Szwarcweisser“ poznał od razu, że to nie kanarek.

* * *

— Jedne z naszych kolegów pisze, że krowy na Śląsku jedzą pokrzywy, za co mleka więcej dają. Odpisaliśmy mu, że i tutejsze krowy nie gardzą tym specjalnie, ale Magistrat zamiast mleka, daje seperaka skwaszonego.

— Stan sanitarny naszego miasta pogorszył się. Gorączka wyzysku powiększyła się, puls bije mocniej.

On i Ona.

Ciągle tylko kwiaty, kwiaty,

Tak żaliła się biuralistka,

Takie tanie podarunki

Niech pan jakiej innej wetka!

A on na to: „Nie wiesz luba,

Co to miłość, co to serce?

Jedno jest uczucie w życiu,

Jedna dziurka — w butonierce.“

Wyroby złotnicze, zegary i zegarki poleca: **W. SZULC, POZNAŃ**
ul. Nowa 8. ☒ ☒ w Bazarze.

Szanownej Publiczności polecamy
jako **zawodowcy** **nasze**
zakłady gastronomiczne:

GRAND CAFE RESTAURANT
przy placu Wolności nr. 18.

OO TUNEL EUROPEJSKI OO
największa restauracja :: ulica Kantaka.

RESTAURACJA i WINIARNIA
ulica Wroclawska nr. 38.

Z poważaniem

Spółka Zjednoczonych Pracowników Gastronomicznych z. o. p.
w Poznaniu.

O kobiecie.

— Kobiety boją się zimna a przecież zima jest najstosowniejszą porą do miłości.

— Kobieta opuszcza dom zwykle z najlepszymi zamiarami — skoro jednak wyjdzie na ulicę już nie jest panią siebie.

Oświadczenie miłosne.

— O pani! rozporządzaj mną całe życie a zawsze będę gotów na twoje rozkazy i pozwól abym mój skromny kapitał ulokował godnie w twoim interesie!...

On i On.

— Czy masz zamiar jechać na Targ Poznański?

— Mam.

— Przez Wiedeń czy przez Berlin?

— Przez Żydowską.

J. KUJAWA

DAWN. LEON ZEHR

POZNAŃ... ŚMIGIEL

ŚW. MARCIN 63 WIELKOPOLSKA

ORYGINALNE LIKWORY
WYKWINTNA PROBIERNIA w POZNANIU

Zarezerwowane dla fabryki cukierków
C. Mielcarzewicz, Poznań, ul. Wielka 18.

Każdy

↳ kto wiosenną garderobę kupuje ↳
udaje się z całym zaufaniem do firmy

Dom Konfekcyjny

Tow. Akc.

Poznań. Stary Rynek Bydgoszcz.

Największy specjalny dom odzieży na całej Polsce.

**Wybór uznany za największy.
Ceny niskie. Usługa zawodowa.**

Hurtownia Drogeryjna Poznań, Grochowe Łąki Nr. 3.

Polecamy znakomite wyroby Wielkopolskiej
Wytworni Chemicznej po cenach hurtownych:

Mydło lanolinowe Mydło liljowo-mleczne
Mydło do prania (Regera) „Blask”
Proszek do prania „Blask”.

**Dla panów hurtowników
po cenach fabrycznych!**

